

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 288/2019-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. júla 2019 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného spoločnosťou URBAN FALATH GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o., advokátska kancelária, Havlíčkova 16, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Marián Bošanský, ktorou namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základného práva podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie, ako aj porušenie čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 2 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava II č. k. 2 Pv 361/18/1102-16 z 1. apríla 2019 a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. mája 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA]

(ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Mariánom Bošanským, ktorou namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a základného práva podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“), ako aj porušenie čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 2 ods. 2 listiny uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava II (ďalej len „okresná prokuratúra“) č. k. 2 Pv 361/18/1102-16 z 1. apríla 2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že vyšetrovateľ Policajného zboru, 1. oddelenia vyšetrovania, odboru kriminálnej polície, Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava II uznesením ČVS: ORP-1149/1-VYS-B2-2018 z 18. decembra 2018 podľa § 206 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) vzniesol obvinenie sťažovateľovi pre úmyselný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. d) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“), a to na skutkovom základe popísanom vo výrokovej časti predmetného uznesenia. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ v zákonnej lehote sťažnosť, ktorej konajúci vyšetrovateľ nevyhovel, a preto ju podľa § 190 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku predložil na rozhodnutie príslušnému prokurátorovi. Uznesením okresnej prokuratúry č. k. 2 Pv 361/18/1102-11 zo 4. februára 2019 konajúca prokurátorka v súlade s § 194 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zrušila uvedené uznesenie policajného vyšetrovateľa (ČVS: ORP-1149/1-VYS-B2-2018 z 18. decembra 2018) a súčasne vyšetrovateľovi nariadila, aby vo veci znova konal a rozhodol. Následne policajný vyšetrovateľ uznesením ČVS: ORP-1149/1-VYS-B2-2018 z 5. marca 2019 znova podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vzniesol sťažovateľovi obvinenie pre úmyselný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. d) Trestného zákona. Proti rozhodnutiu vyšetrovateľa podal sťažovateľ znova sťažnosť, ktorej vyšetrovateľ v rámci autoremedúry nevyhovel, a preto ju

v zmysle § 190 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku predložil na rozhodnutie príslušnému prokurátorovi. Okresná prokuratúra napadnutým uznesením sťažnosť sťažovateľa zamietla, pretože nebola dôvodná.

3. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti tvrdí, že napadnuté uznesenie okresnej prokuratúry je nepreskúmateľné a ústavne nonkonformné, pretože konajúca prokurátorka vo svojom odôvodnení poukázala na dôkazy, ktoré podľa sťažovateľa nedostatočne skúmala, teda neposúdila dostatočne závažnosť, zákonnosť a pravdivosť toho-ktorého dôkazu. Sťažovateľ ďalej tvrdí, že napadnuté uznesenie okresnej prokuratúry je založené na dôkazoch, ktoré sú nezákonné a procesne nepoužiteľné. Napokon sťažovateľ tiež tvrdí, že napadnuté uznesenie okresnej prokuratúry nie je dostatočne, racionálne a náležite odôvodnené.

4. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Okresná prokuratúra Bratislava II, Uznesením č. k. 2 Pv/361/18/1102-16 zo dňa 01.04.2019 porušila základné práva sťažovateľa a to práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a podľa čl. 36 ods. 1, Listiny základných práv a slobôd a tiež porušila aj právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a tiež porušila aj právo sťažovateľa na spravodlivý proces podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie a súčasne i porušil čl. 1 ods. 1 Ústavy SR v nadväznosti na čl. 2 ods. 2 Ústavy SR v spojení s čl. 2 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd.

2. Uznesenie Okresnej prokuratúry Bratislava II, č. k. 2 Pv/361/18/1102-16 zo dňa 01.04.2019 zrušuje a prikazuje Okresnej prokuratúre Bratislava II vo veci znova konať a rozhodnúť.

3. Sťažovateľovi priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 623,37 EUR, ktorú je Okresná prokuratúra Bratislava II povinná uhradiť na bankový účet obhajcu sťažovateľa a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 131 ods. 2 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach podľa čl. 127 ústavy v trojčlenných senátoch. Senát sa uznáva nadpolovičnou väčšinou svojich členov.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

9. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

10. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,

- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

11. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

12. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

13. Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

14. Podľa čl. 47 charty každý, koho práva a slobody zaručené právom Únie sú porušené, má za podmienok ustanovených v tomto článku právo na účinný prostriedok nápravy pred súdom.

Každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Každý musí mať možnosť poradiť sa, obhajovať sa a nechať sa zastupovať.

Právna pomoc sa poskytuje osobám, ktoré nemajú dostatočné prostriedky v prípade, ak je táto pomoc potrebná na zabezpečenie efektívneho prístupu k spravodlivosti.

15. Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

16. Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobe, ktorý ustanoví zákon.

17. Podľa čl. 2 ods. 2 listiny štátnej moci možno uplatňovať iba v prípadoch a v medziach ustanovených zákonom, a to spôsobom ktorý ustanoví zákon.

18. Podľa § 363 ods. 1 Trestného poriadku generálny prokurátor zruší právoplatné rozhodnutie prokurátora alebo policajta, ak takým rozhodnutím alebo v konaní, ktorému predchádzalo, bol porušený zákon.

19. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

III.

20. Podstatou námietok sťažovateľa bolo jeho tvrdenie, že napadnuté uznesenie okresnej prokuratúry je nedostatočne odôvodnené a že je založené na nezákonných dôkazoch.

21. Ústavný súd pri svojej rozhodovacej činnosti opakovane zdôrazňuje, že trestné konanie od svojho začiatku až do konca je procesom, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií pre ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietať pochybenia znamenajúce porušenia práv a slobôd, ktoré neboli odstránené v jeho priebehu (napr. II. ÚS 3/02, III. ÚS 18/04, IV. ÚS 76/05, IV. ÚS 220/07).

22. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je založená na princípe subsidiarity. Princíp subsidiarity znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými ústavnými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv prostredníctvom iných

právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Z podstaty tejto ústavnej konštrukcie nepochybne vyplýva, že predmetom ústavného prieskumu zo strany ústavného súdu môže byť (v zásade) len také rozhodnutie, prípadne postup orgánu verejnej moci, proti ktorému už sťažovateľ v danom prípade nemá k dispozícii žiaden účinný prostriedok nápravy v zmysle § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde (m. m. III. ÚS 227/2016, II. ÚS 187/2012, II. ÚS 356/2016 a I. ÚS 665/2016).

23. Medzi mimoriadne opravné prostriedky v trestnom konaní patrí aj inštitút zrušenia právoplatných rozhodnutí v prípravnom konaní podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku. Právomoc rušiť takéto rozhodnutia má generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“), a to na návrh, ako aj bez neho. Medzi rozhodnutia v prípravnom konaní, ktoré možno preskúmať uvedeným postupom, patria aj právoplatné uznesenia o vznesení obvinenia. Je to akási analógia ďalšieho mimoriadneho opravného prostriedku, ktorým je dovolanie. Kým dovolanie umožňuje preskúmanie právoplatných konečných rozhodnutí vo veci samej, právomoc generálneho prokurátora sa týka právoplatných rozhodnutí prijatých v prípravnom konaní. Dotknutá strana trestného konania je oprávnená podať generálnemu prokurátorovi návrh na postup podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku (porov. ŠIMOVČEK, I., JALČ, A., SZABOVÁ, E. *Revízia rozhodnutí v trestnom konaní*. Praha : Leges, 2015, s. 126 a nasl.). Sťažovateľ vzhľadom na už uvedené mal teda možnosť podať návrh na zrušenie uznesenia, ktorým bolo proti nemu vznesené obvinenie. Takéto uznesenie je možné zrušiť do šiestich mesiacov (§ 364 ods. 3 Trestného poriadku).

24. Z podanej ústavnej sťažnosti nevyplýva, že by sťažovateľ tento mimoriadny opravný prostriedok využil. Možno preto dospieť k záveru, že sťažovateľ dosiaľ nevyčerpal všetky opravné prostriedky, ktoré mu Trestný poriadok na ochranu ním označených základných práv, resp. práv účinne poskytuje a na použitie ktorých je oprávnený.

25. Okrem už uvedeného ústavný súd poukazuje na to, že vo svojej ustálenej judikatúre opakovane zdôrazňuje, že ústavné súdnictvo je vybudované predovšetkým na zásade prieskumu vecí právoplatne skončených. V prebiehajúcom trestnom konaní, resp. v konaní, ktoré bolo iba začaté, možno i prípadné protiústavné procesné vady napraviť v rámci celého konania obvyklým a zákonom predvídateľným spôsobom, a to predovšetkým samotnými všeobecnými súdmi. Ingerenciu ústavného súdu do rozhodovania orgánov činných v trestnom konaní je preto v prípravnom trestnom konaní potrebné považovať, azda s výnimkou úplne mimoriadnej situácie, za neprípustnú. Koniec koncov ak sťažovateľ tvrdí aj to, že dôkazy, ktorými vyšetrovateľ odôvodnil vznesenie obvinenia, boli v tomto prípade nezákonné, bolo by v úplnom rozpore s už uvedeným princípom subsidiarity (bod 22), ak by mal toto tvrdenie sťažovateľa posudzovať ústavný súd ešte pred príslušným všeobecným súdom. Navyše ak je predmetné konanie iba v počiatočnom štádiu (vznesenie obvinenia, pozn.), aj odhad, či sa vôbec dostane do štádia konania pred súdom, je v takomto prípade predčasný, a preto spravidla až po právoplatnom skončení trestného konania možno na ústavnom súde namietat' také pochybenia príslušných orgánov verejnej moci, ktoré neboli odstránené v jeho dovedajšom priebehu a ktoré mohli vo svojich dôsledkoch spôsobiť porušenie práv a slobôd označených sťažovateľom v jeho ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

26. Ústavný súd vzhľadom na okolnosti uvedené v bodoch 24 a 25 konštatuje, že v tomto prípade nie sú splnené podmienky na konanie o ústavnej sťažnosti sťažovateľa vyplývajúce z čl. 127 ods. 1 ústavy a § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a preto ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

27. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa už ústavný súd ďalšími návrhmi formulovanými sťažovateľom v petite ústavnej sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. júla 2019